

Prof. Mr. E.I. Strubbe.

In memoriam Prof. E. I. Strubbe

De jonge advocaat Egied-Idesbald Strubbe moest, wegens zijn historische gerichtheid en belangstelling, noodzakelijk en zeer vroeg de Société d'Emulation van zijn geboortestad ontmoeten. Bij dit eerste contact in 1922 was hij pas afgestudeerd, en de ontmoeting werd onmiddellijk medewerking. De driemaandelijkse *Annales* — beproefd in capite et in membris door de onderbreking van de oorlogsjaren — geraakten maar niet op het peil van voorheen. Boekbespreking, kroniek, bibliografie, die de standing van de jaargangen 1905-1914 kenmerken, waren uitgevallen.

De redding daagde dan op in 1922 in de persoon van de historicus H.E. de Sagher, zoon van de Ieperse stadsarchivaris, die in 1912-1914 aan de *Annales* had meegewerkt. Hoewel nog geen lid van het bestuurscomité heeft de Sagher het *réveil* van onze *Annales* ingeleid. Aan zijn zijde stond, bij die nieuwe aanpak, de jonge Brugse advocaat die, gedurende een medewerking van nagenoeg vijftig jaar, de spil van de activiteiten van ons Genootschap zou worden en, als professor aan de Gentse Rijksuniversiteit, onze Handelingen naar een nieuw hoogtepeil zou weten op te voeren.

De voorkeur voor de rechtsgeschiedenis was reeds aanwezig in de eerste medewerking aan de Handelingen. In de jaargang 1922 tekent E.I. Strubbe een boekbespreking gewijd aan het bekende en markante werk van E. van Cauwenbergh over de zoen- en strafbedevaarten. In 1923 volgde een mededeling over de doorgaande waarheid in het Brugse Vrije die de weg wees naar verdere navorsing in de registers van justitie. Twee bijdragen, verschenen in 1924 (over rechtsvervolging van protestanten en zigeuners in

de 16e eeuw) gaan terug op archiefonderzoek in dezelfde fondsen.

Het *Congrès Jubilaire* van de Oudheid- en Geschiedkundige Federatie van België, te Brugge gehouden in 1925, zou de activiteit van de jonge jurist in de schoot van ons Genootschap zeer stimuleren. Hij trad er op als secretaris van de sectie «Histoire de Flandre», die werd gepresideerd door kanunnik A.C. de Schrevel, voorzitter van het Genootschap. Zijn referaat over «de synode in Vlaanderen tijdens de 13e eeuw» werd er als rechtshistorische studie zeer opgemerkt. Samen met E. Hosten had hij feitelijk heel de organisatie van de verschillende secties van dit Congres op zich genomen. Belangrijk was voor hem de ontmoeting met buitenlandse deelnemers aan dit Congres: met prof. Meyers, wiens werk over het Ligurisch erfrecht hij in onze Handelingen (1932) uitvoerig zou bespreken; met Malcolm Letts en Korthals Altes die allebei aan de Handelingen hebben meegewerkt. De bespreking van Letts' Knight Errant (1925; bibliografie nr. 162) is een vrucht van die ontmoeting. Ook voor de publicatie van het verslag van het Congres (282 blz.; gedrukt op de Gruuthuuse Persen te Brugge) heeft hij zich, samen met E. Hosten, ingezet.

De richting rechtsgeschiedenis en oude instellingen komt gedurende de periode 1927-1934 steeds meer tot uiting. De studie over de groepsriminaliteit in West-Vlaanderen (De bende van Bakelandt; samen met E. Hosten) verscheen in 1927 (ook in overdruk). Volgden: Een terechtstelling door familie (1928); Keurboek van Moorbeke (1930), een lijsttrekker van talrijke edities van keuren; de verordening van 1483 voor de Raad van Vlaanderen (1931); een 12-eeuwse lijst van vrijgeweiden (1933). In die richting wijzen nog zijn verslagen over de «Journées du droit» gehouden te Rijsel (1929) en de «Journées d'histoire du droit» te Valenciennes (1930). Tekenend zijn ook de steeds penetrerende boekbesprekingen die in 1930 elkaar opvolgen: Boca, La justice criminelle à Abbeville (nr. 19); Delcourt,

La vengeance de la commune (nr. 51); J. de Pas, Le bourgeois de Saint-Omer (nr. 60); H. Van Houtte, Les occupations étrangères en Belgique (nr. 242).

De belangstelling voor kunst en archeologie, die hem steeds zou bijblijven, komt tot uiting in de studies (in samenwerking met E. Hosten) over de Brugse Academie en over het leven en werk van Jan Garemijn (1931).

De periode 1934-1950 — de jaren van opgang in het professoraat te Gent — bracht geen bijdragen van zijn hand. Dit hiaat is slechts schijnbaar. Terwijl hij elders belangrijke studies en uitgaven publiceert, behartigt hij — onder het impuls van voorzitter Mgr. Callewaert († 1943) en van Dr. Paul Allossery († 1943) — standvastig en methodisch de redactie van onze Handelingen. De kroniek en de bibliografie van de jaren 1934-1938 getuigen van de nieuwe aanpak om in de Handelingen de «revue» van mensen en dingen uit de wereld van de historie te verzekeren.

De oorlog bracht, met zijn lange onderbreking, in zekere zin de gelegenheid om een werk tot stand te brengen waar zovelen naar haakten: de «Analytische Inhoud en Registers 1839-1939» van onze Handelingen. In samenwerking met A. Schouteet heeft Prof. Strubbe die indices uitgewerkt naar een patroon dat als model mag gelden van helderheid en praktische bruikbaarheid. (Voor de periode 1940-1963 werden de indices in 1963 bijgewerkt). Deze registers worden ingeleid door een meesterlijke monografie over de geschiedschrijving in West-Vlaanderen vanaf de stichting van de Société d'Emulation.

Na de onderbreking van de oorlogsjaren heeft Prof. Strubbe de verantwoordelijkheid van de redactie der Handelingen op zich genomen. Kroniek en Boekenschouw worden, onder zijn leiding, goed bijgehouden en vormen een rijke documentatie en onmisbare wegwijzer binnen het begrensde werkterrein van ons Genootschap. Hij zelf bezorgde een aantal boekbesprekingen en necrologieën.

Als professor en academicus heeft Prof. Strubbe, mede

door zijn uitgebreide human relations, de medewerking van tal van collegas, assistenten en studenten naar onze Handelingen weten aan te trekken. Ook zijn betrekkingen met het buitenland zijn aan de redactie ten goede gekomen. Onze Handelingen uit de periode 1955-1970 vertonen dan ook een verrijking van inhoud en een openheid voor vernieuwing die vooral op zijn onvervangbaar management teruggaan.

De extra-uitgaven in-octavo, die hun gloriëtijd hadden gekend in de belle époque 1899-1913, zijn Prof. Strubbe bijzonder blijven bekoren. In 1931 publiceerde hij, samen met E. Hosten, het Brugse Dagboek 1792-1793 van Jean van Hese als eerste deel van een serie «Bronnen en Bijdragen tot de Vlaamse geschiedvorsing» uitgegeven door de Société d'Emulation. Deze serie zou echter eerst in 1953/1958 worden voortgezet door de Brugse kronieken van Michiel Frans Allaert en Jan Karel Verbrugge, bezorgd door archivaris A. Schouteet.

De nieuwe koers in het cultureel beleid van Stad en Provincie had zijn weerslag op de inhoud en de modaliteit van die octavo-uitgaven. In 1960 werd gestart met een nieuwe serie: de «Bijdragen tot de geschiedenis van West-Vlaanderen». Aanleiding daartoe was de provinciale wedstrijd «voor monografieën en bronnenuitgaven over de geschiedenis van de geteisterde gemeenten in 1914-1919», door toedoen van gouverneur Ridder P. van Outryve d'Ydewalle in 1959 uitgeschreven door de Bestendige Deputatie van de Provincie. In die reeks *Bijdragen* zouden de bekroonde oorlogsdagboeken van die wedstrijd als eerste worden opgenomen; ook werken die niet hadden meegedongen zouden in aanmerking komen. Een ruimer kader werd ook door Prof. Strubbe voorgestaan: zouden in *Bijdragen* ook worden opgenomen «bronnen in verband met de geschiedenis van West-Vlaanderen sedert het ontstaan van de provincie».

In de reeks *Bijdragen* werden uitgegeven: de bekroonde kroniek: «De oorlog te Dickebusch en omstreken» van A. Van Walleghem, bezorgd door Jozef Geldhof, in drie

delen. Voor het eerste deel van deze uitgave schreef Prof. Strubbe een kapittel historiografie, dat weerom het merk van de meester draagt, onder de titel: «Een halve eeuw uitgaven van Westvlaamse oorlogsdagboeken uit de eerste wereldoorlog». In dezelfde reeks verschenen Pastoor Slosses Oorlogsdagboek van Rumbeke, bezorgd door J. Delbaere-Dumoulin; het Journal de Campagne van hulpdokter Jos. De Cuyper, uitgegeven door André De Cuyper.

Niet ingelijfd in de uitgaven van ons Genootschap zijn een drietal belangrijke werken die, vooral door de bemiddeling van Prof. Strubbe, onder de auspiciën van de Société d'Emulation zijn verschenen. Te vermelden zijn hier: het Livre des Mestiers de Bruges et ses dérivés, uitgegeven door J. Gessler (1931); Bruges, séjour d'exil des rois d'Angleterre, een lijvige bronnenverzameling, bezorgd door A. de Behault de Dornon (1931); en last not least het kostbare werk van burggraaf de Ghellinck Vaernewyck: Sceaux et armoiries de la Flandre (1935).

Evenmin ingelijfd, doch in de persoon van Prof. Strubbe nauw met ons Genootschap verbonden, zijn: het Hulde-Album Karel de Flou (1928) en het Album English dat in 1952 onder zijn leiding tot stand kwam en de persoon en het werk van zijn grote vriend, met medewerking van een groot aantal leden van ons Genootschap, huldigde en in het licht stelde.

Voor de leden van het Bestuurscomité was het een voorrecht de betreurde Professor in hun midden te hebben. En een zegen tevens. Moeilijkheden van redactie en editie, we wisten dat, gingen steeds een gunstige en vernuftige oplossing tegemoet. De omgang met hem op onze vergaderingen was ongedwongen en immer verrijkend, zoals iedereen ook bijleerde die hem benaderde met een historisch onderwerp dat hem deugdelijk toescheen. Hetgeen we, als medeleden van het Bestuurscomité in deze aflevering van de Handelingen samenbrengen, weze een dankbaar aandenken aan hem

die zo lange jaren de beleidvolle en vereerde stuurman van ons Genootschap is geweest.

BIJDRAGEN IN ONZE HANDELINGEN

1. *Het houden van de doorgaande waarheid in het Vrije van Brugge*. - 66 (1923) blz. 249-253.
2. *Het verval van het Protestantisme te Brugge na 1584*. - 67 (1924) blz. 13-37.
3. *Een bezoek bij waarzeggende Gipten te Brugge in 1590*. - 67 (1924) blz. 125-128.
4. *Ypersche schuldbrieven (littera obligatoria)*. - 68 (1925) blz. 208-217.
5. (In samenwerking met E. HOSTEN). *Twee oorkonden van Rijckaert Blavoet (1226 en 1237)*. - 70 (1927) blz. 62-66.
6. E. HOSTEN, *De struikroovers in Vlaanderen op het einde der XVIIIe eeuw. De bende van Bakelandt*. - 70 (1927) blz. 103-165.
7. *Het terechtstellen van den misdadiger door de familie van het slachtoffer in het Vlaamsche recht der XIIIe eeuw*. - 71 (1928) blz. 87-91.
8. *Een keurboek van Moorbeke*. - 73 (1930) blz. 135-139.
9. (In samenwerking met E. HOSTEN). *De Brugsche Academie van 1765 tot 1775*. - 74 (1931) blz. 97-120.
10. *De verordening van 1483 voor den Raad van Vlaanderen*. - 74 (1931) blz. 160-182.
11. *Een twaalfdeeuwsche lijst van vrijgeweiden uit West-Vlaanderen*. - 76 (1933) blz. 137-146.
12. *De oorkonden uit het Vlaamsche gravelijke archief op het S. Donaasfonds te Brugge*. - 77 (1934) blz. 96-112.
13. (In samenwerking met A. SCHOUTEET). *Het zoending te Brugge na 1542*. - 87 (1950) blz. 5-92.
14. *De Clarissenabdij te Langemark (1255-1259)*. - 87 (1950) blz. 182-188.
15. *Een episode uit het leven van Giovanni Arnolfini*. - 89 (1952) blz. 67-81.
16. *Boeken van Luther verkocht door Jan Rijckaert te Gent (1522)*. - 90 (1953) blz. 72-76.
17. *Van de eerste naar de tweede omwalling van Brugge*. - 100 (1963) blz. 271-300.
18. (In samenwerking met A. SCHOUTEET). *Analytische inhoud en registers op de Handelingen van ons Genootschap 1940-1963*. - 100 (1963) 393-452.

Afzonderlijke uitgave: A. SCHOUTEET en E.I. STRUBBE, *Honderd jaar geschiedschrijving in West-Vlaanderen (1939-1939). Analytische inhoud en registers van de Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis «Société d'Emulation» te Brugge*. Brugge, 1950, in-8°, 335 blz.

NECROLOGIEËN IN ONZE HANDELINGEN

N.B. Alleen de ondertekende necrologieën worden vermeld.

1. Jules Lameere (Ieper 1837 - Kanne 1922). - 66 (1923), blz. 167.
2. Paul Holvoet (Oostende 1846 - Brugge 1927). - 70 (1927), blz. 88.
3. P. van Heynsberghen (Zaandam 1880 - Amsterdam 1927). - 70 (1927), blz. 90-91.
4. Arthur Vuylsteke (Brugge 1874 - Brugge 1929). - 73 (1930), blz. 179.
5. K. De Flou (Brugge 1853 - Brugge 1931). - 74 (1931), blz. 243-247.
6. E. Coppieters Stochove (Brugge 1848 - Brugge 1936). - 80 (1937), blz. 180.
7. A. De Pauw (Oostende 1867 - Brugge 1937). - 80 (1937), blz. 181.
8. H. Obreen (Leiden 1878 - Diest 1937). - 80 (1937), blz. 182).
9. E. Théodore († Rijsel 1937). - 80 (1937), blz. 182.
10. E. Vlietink (Oostende 1864 - Antwerpen 1937). - 80 (1937), blz. 181.
11. C. Wybo (Veurne 1878 - Doornik 1937). - 80 (1937), blz. 181.
12. H. E. De Saegher (Ieper 1890 - Drongen 1940). - 83 (1940-46), blz. 216-218.
13. A. Visart de Bocarmé (Brussel 1868 - Brugge 1947). - 84 (1947), blz. 191-193.
14. H. Van Houtte (Waregem 1872 - Gent 1948). - (1948), blz. 177-178.
15. J. Cuvelier (Bilzen 1869 - Sint-Lambrechts-Woluwe 1947). - 85 (1948), blz. 175.
16. G. Espinas (Lannion 1868 - Parijs 1948). - 85 (1948), blz. 175.
17. H. Coppieters Stochove (Gent 1876 - Brugge 1950). - 87 (1950), blz. 115-116.
18. P. Verhaegen (Elsene 1859 - Bosvoorde 1950). - 87 (1950), blz. 116.
19. Pater Hildebrand (Jules Raes) (Hooglede 1884 - 1961). - 98 (1961), blz. 234,

20. F. Blockmans (Antwerpen 1911 - Antwerpen 1962). - 99 (1962), blz. 295.
21. M. English (Brugge 1885 - Brugge 1962). - 100 (1963), blz. 336-338.
22. R. Blanchard (Orléans 1877 - Grenoble 1965). - 102 (1965), blz. 217.
23. R. Dewitte (Brugge 1888 - Brugge 1968). - 106 (1969), blz. 238-239.

A. VIAENE